

## Kdo je jako ty, Bože?

*Kdo je Bůh jako ty, který snímá nepravost, promíjí nevěrnost pozůstatku svého dědictví!  
Nesetrvává ve svém hněvu, neboť si oblíbil milosrdenství. (Mi 7:18)*

1. čtení: Lukáš 15:11-32

Hlavní čtení: Micheáš 7:14-20

### ÚVOD: KÁZÁNÍ BEZ PŮSOBENÍ DUCHA SVATÉHO? PLÝTVÁNÍ SLOVY!

Milí bratři, milé sestry,

prorok Micheáš nás provedl adventním i vánočním časem. A dnes se s ním loučíme. Naslouchali jsme totiž závěrečným slovům tohoto proroka. A tak se hned budeme ptát: Čím Micheáš uzavírá svá proroctví? Nějakou bombastickou předpovědí budoucnosti, která nás vystřelí z lavice? Nebo důrazným napomenutím posluchačů, které jim zajede pod kůži stejně jako čerstvě nabroušený nůž? Ne, ne. Micheáš končí modlitbou. Hospodin mluvil k němu. A on ta Boží slova předával lidem kolem sebe. Proto ho také nazýváme prorokem. Člověkem, který za někoho mluví. Mužem, který „rokuje“, tedy mluví ve jménu někoho jiného. Takových promluv ve jménu Hospodina máme v prorockých knihách celé kilometry. Ale modliteb proroků je jako šafránu. (např. Jr 12; Ez 11; Am 7; Abk 3) Tím víc si jich vážíme. Má to vždycky obrovský náboj, když se proroci modlí.

Micheáš končí celý svůj spis právě modlitbou. Jen tak mimoděk nám tím předává důležitou myšlenku: Že je důležité kázat lidem Boží slovo. Ale ještě důležitější je, aby se Bůh k takovým promluvám přiznal. Aby Hospodin s posluchači evangelia začal jednat. Řeceno jazykem křesťanů: Kázání bez působení Ducha svatého je pouhým plýtváním slovy. A to si prorok Micheáš zřejmě uvědomuje. A proto v závěru svého kázání volá k Hospodinu. Stejně jako každý farář, poté co na kazatelně řekne „Amen.“ Modlíme se, než sejdeme z kazatelny. A tím chceme vyjádřit pokornou a upřímnou touhu, aby Bůh s námi i s vámi milostivě a mocně pracoval. Aby slova evangelia zasadil v našich srdcích. Aby nám dal sílu podle evangelia žít, a nejen evangelium odkývat.

### I. PROSBA REALISTY

Dnes se tedy zaměříme na Micheášovu závěrečnou modlitbu. Rozdělíme ji na dvě části: Na prosbu a na chválu. Na přimluvu a na oslavu Hospodina. Tak tedy za prvé: Proč Micheáš prosí Hospodina? Proč se přimlouvá za svůj lid, uprostřed kterého žije? Proto, že je realista. Ale také proto, že v sobě hýčká naději. Vysvětlím podrobněji. Prorok není ani slepý, ani hluchý. Dívá se kolem sebe. Vidí své blízké, příbuzné, přátele. Ale i ty, kteří jsou mu vzdálení. Vidí lid, kterému se tradičně říká Boží lid. Ovšem nevypadá to, že by si tito lidé takové vzácné oslovení vůbec zasloužili. Micheáš si nic nemaluje. Nic si nenamlouvá. Vidí svět kolem sebe bez příkras, bez růžových brýlí. On dobře ví, že Boží lid je vůči Bohu neposlušný a nevěrný. On ví, že si lid Boží žádnou zvláštní Boží péči nezaslouží. To jsme ostatně z jeho proroctví slyšeli opakovaně. A to se promítá i do modlitby. Micheáš Hospodinu nepřipomíná žádné zásluhy lidu. Nevnučuje Pánu Bohu, že by měl svým lidem pomáhat kvůli jejich modrým očím. To zpívá Janek Ledecký v písni *Pěkná, pěkná, pěkná*: Co všechno je ochoten udělat kvůli ženě, kterou miluje. Ale prorok neřadí po Hospodinu, aby konal dobro ve prospěch Izraele, *protože tvůj lid, Bože, si tvou péči zaslouží. Nezaslouží!* Oni jsou na dně, vlastní vinou. Vede se jim zle, za což si můžou sami. Žijí pod vládou cizáků, což je jejich problém. Zničili si život, protože neposlouchali toho, který jim život dal.

Ne, Micheáš ve své modlitbě nic na růžovo nemaluje. Ani my bychom neměli. Vždyť víme, že nás Bůh zná mnohem lépe, než známe my sami sebe. Proč bychom mu měli v modlitbách něco nalhávat? Naopak: Buďme upřímní. Řekněme našemu Bohu, že to, co nyní tak trpce snášíme, je i naše vina, pokud je to naše vina. Že si za svou ubohou situací můžeme sami, pokud si za ni také trochu můžeme. Že jsme ho neposlouchali, a proto teď sklízíme trpké plody naší neposlušnosti. Víte, lidé kolem nás se často chovají jako Adam s Evou v Ráji, poté co se zakousli do zakázaného ovoce. (Gn 3) Obviňují Boha za to, čím si nyní procházejí. Nebo osočují druhé lidi, že za jejich problémy můžou oni. A jistě! Ne za všechno, co je v životě trpké a hořké, neseme přímou odpovědnost. Ale na druhou stranu: Klidně přiznejme, že do určitých nesnází jsme se dostali vlastní vinou. A lidé kolem nás jakbysmet. Děláme chyby. Dopouštíme se přešlapů. Scházíme z dobrých Božích cest. Micheáš je modlitebník-realista. A my buďme také.

Na druhou stranu: Prorok má naději. Ta naděje však není ukotvena v jeho lidu. On nedoufá, že by se Boží lid sám od sebe zvedl a postavil na vlastní nohy. Nevěří, že by lidé sami od sebe šli do sebe, sami od sebe se proměnili, sami od sebe začali nově, dobře a zbožně žít. Prorok má naději pro Boží lid. Ovšem ta naděje přichází z druhé strany. Od Hospodina.

- ***Pasiž lid svůj berlou svou, stádce dědictví svého, kteréž přebývá osamělé v lese u prostřed polí, ať spasou Bázan a Galád jako za dnů starodávních. Jako za dnů v nichž jsi vyšel z země Egyptské.*** (Mi 7:14-15, Bible kralická)

*Začni opět vést své ovečky, Hospodine, Pastýři náš. Bez tvého vedení se tvé ovečky budou toulat po lesích. Bez tvé ochrany je sežerou vlci.*

Všimli jste si toho, bratři a sestry? Prorok připomíná Hospodinu jeho dávné působení, kdy Bůh zachránil jejich úpějící a zotročené otce a matky z egyptského pekla. *Tedy jsi zakročil, Hospodine. Tedy ses už nemohl dál dívat na to, jak tvůj lid trpí. A vysvobodil jsi je z rukou faraona. Daroval jsi jim svobodu, také svá svatá slova, a nakonec i zemi, aby se těm tvým ovečkám dobře dařilo.* Ale proč prorok připomíná zrovna tuto událost? Proč mu vytanulo na mysli právě vyvedení z Egypta? Protože sám Hospodin ho víckrát pověřil, aby tyto slavné Boží skutky připomínal svým posluchačům. (Mi 5:3; 6:4) Aby oni uvěřili, že to, co se v minulosti odehrálo, se může stát znovu. Spása je na dohled! *Pomoz nám, Bože. Ty, kteří nás pyšně utlačují, pokoř a zahanbi. Těm, kteří se nad námi povyšují, vytrh zrak. Těm, kteří mají tebe v nenávisti a vypínají se nad tvůj lid, učiň své pokorné služebníky. Ty vlky, kteří trhají tvé ovečky, proměň, Pane, ve své pejsánky.*

Milí bratři, milé sestry, modlitba se často připodobňuje k dýchání. A to sedí. S nádechem do sebe přijímáme Boží slovo, které nás oživuje. A potom vydechneme. Vyslovíme modlitbu. Prosbu, aby se Boží slovo naplnilo. A tak se k Bohu v modlitbě vrací to, co on sám nám dává. Co on sám nám sděluje. A když pak Bůh naše modlitby vyslyší, odpovídá tím vlastně na myšlenky a slova, která do nás zasel on sám.

Micheáš tedy prosí s důvěrou. S nadějí. Podle něj je Hospodin věrný Bůh. Ve vztahu ke svému lidu je pevný a neochvějný. Kdysi vyvedl svůj lid z egyptského otroctví, protože to jejich praotci Abrahamovi slíbil. Nyní jim také pomůže. A za pár staletí ještě v Ježíši Kristu celému světu ukáže, co je to spása, pomoc, láska a milosrdenství.

## II. CHVÁLA BOHA ZA JEHO MILOSRDENSTVÍ

Bratři a sestry, z čeho tedy ta Boží ochota pomáhat, vysvobozovat, jednat, reagovat, zachraňovat, vlastně pramení? Pramení z toho, jaký Bůh je. Vychází zevnitř. Z jeho „srdce“. A to je nádherný závěr Micheášovy modlitby. On chválí Hospodina za to, jaký Hospodin je. Chválí ho za milosrdenství (pozor!) ještě předtím, než prorok prožije projevy Božího milosrdenství. Chválí ho za jeho laskavost ještě předtím, než Hospodin dá průchod své laskavosti. Micheáš tak trochu upomíná Hospodina na to, jak úžasný Bůh vlastně je. A tím vlastně Boha prosí, aby se tímto způsobem projevil. No, nic nového pod sluncem! Žalmisté se tímto způsobem modlí poměrně často. Ale na druhou stranu: Je v tom kus odvahy. Někdo by takové jednání mohl považovat za manipulaci. Za snahu obtočit si Pána Boha kolem prstu. Ale tak tomu není. Micheáš jistě ví, že záleží výhradně na milosrdném Bohu, zda a kdy a v jaké míře své milosrdenství projeví.

Nedávno mi jeden bratr říkal: *Petře, když ty se modlíš, připomínáš Pánu Bohu, že nám slíbil to či ono. Já takovou drzost nemám.* Odpověděl jsem: *Ale my můžeme Bohu připomínat, co nám slíbil, pokud to, co mu připomínáme, nám ve svém slovu skutečně slíbil.* Dovolávat se Božích výslovných slibů je naprosto v pořádku. Takové „drzosti“ se dopouštějí mnozí modlitebníci v Bibli. Zmíním jen toho posledního: Jana, pisatele knihy Zjevení.

- *Ten, od něhož je to svědectví, praví: "Ano, přijdu brzo."*

A Jan zvolá:

- *Amen, přijď, Pane Ježíši! (Zj 22:20)*

*Když jsi slíbil, Kriste, že brzy přijdeš, pak tedy přijď a zbytečně neotálej.* Pokud nám Bůh o sobě tisíckrát řekl, že je milosrdný, je třeba ho za jeho milosrdenství chválit. Je třeba se jeho milosrdenství dovolávat. Je třeba mu jeho milosrdenství připomínat. Je třeba o jeho milosrdenství žadonit. A jak prorok Micheáš připomíná Hospodinu jeho milosrdenství? Ještě jednou si jeho slova poslechneme. Je to skutečný klenot mezi modlitbami.

- <sup>18</sup> *Kdo je Bůh jako ty, který snímá nepravost, promíjí nevěrnost pozůstatku svého dědictví! Nesetrvává ve svém hněvu, neboť si oblíbil milosrdenství.* <sup>19</sup> *Opět se nad námi slituje, rozšlape naše nepravosti. Do mořských hlubin vhodíš všechny jejich hříchy,* <sup>20</sup> *prokážeš věrnost Jákobovi, milosrdenství Abrahamovi, jak jsi za dnů pradávných přísahal našim otcům.*

Bratři a sestry, není nikdo, koho bychom s Bohem mohli srovnávat. Ani žádný člověk. Ani žádný bůh dávný či současný. Náš Bůh je nepřekonatelný a nedostižný ve svém milosrdenství. Micheáš má ústa plná chvály, a to ještě nevěděl o vrcholu Božího milosrdenství, kterým nám Bůh otevřel brány věčnosti: O Pánu Ježíši Kristu. O jeho laskavých slovech i mocných činech. O jeho krvi prolité za naše hříchy. O jeho vykupitelské smrti. I o jeho životodárném vzkříšení. Kdyby toto všechno znal, zřejmě by si v té modlitbě samou radostí vykřičel hlasivky. A přesto jsou jeho slova nádherná! Bohu se skutečně nikdo nevyrovná. Bohu se nikdo nevyrovná ani co do moci, ani co do vědomostí, ani co do svatosti, ani co do věčnosti, ani co do jeho milosrdenství.

Vždyť Bůh naši nepravost přímo **nese**. Na svých bedrech, tak jako Kristus nesl kříž na Golgotu. Bere všechno to zlo na sebe, jak vlastně říká Micheáš. Bůh také **překračuje** naše nevěrnosti. Nechává je daleko za sebou a nevrací se k nim. Tak jako my se snažíme nechat za sebou různé těžkosti a jít dál. Prostě se v těch našich vinách dál nenimrá. Pořád je nerozebírá. *Pojďme dál. Obrátme list.* Nebo jak se na konventech a synodech říká: *Přechod k dennímu pořádku. Víc nás daný problém nezajímá.* Bůh **neživí svůj hněv** proti nám. Naopak ho mírní. Proč? Protože si **zamiloval milosrdenství**. Oblíbil si slitování. Milosrdenství mu je tisíckrát dražší než spravedlivý hněv. Nám, obyčejným smrtelníkům, musí připomínat, aby nad naším hněvem vůči druhým lidem nezapadlo Slunce. Abychom se do večera s druhými usmířili. Abychom nedávali prostor ďáblu. (Ef 4:26-27) A on sám, náš Bůh, umí velice rychle upustit od svého spravedlivého rozhořčení. On dokonce **zašlape** všechny naše nepravosti. Zadupe je do země. Tak jako my s chutí rozšlápeme mandelinku nebo slimáka. Náš hřích, který nás vnitřně svírá a sužuje, kterého se sami zbavit nedokážeme, Bůh likviduje s přehledem. A poslední obraz: Bůh všechny naše viny **utopil** v mořských hlubinách. Nehodil je do kaluže ani do potůčku. Ale do mořských hlubin, odkud je nikdo nevytáhne. Úplně je v Kristu pohřbil. Díky němu jsou všechny naše hříchy vyřízené, zničené, pohřbené, utopené, mrtvé.

Bratři a sestry, často se setkávám s různými námitkami proti křesťanské víře. Jedna z těch, které se ozývají častěji, zní asi takto: *Není správné věřit, že se Bůh rozhodl lidi zachránit sám. Věřit v Boží milost, to je docela nebezpečné. Že za vás všechno udělal Bůh? A vy nic? Co jste pro svou spásu udělali vy sami? Copak se nechcete na vaší záchraně podílet? To jste tak líní? Nebo se podceňujete? Co takhle půl na půl? Půl člověk, půl Bůh?* Odpovídám: No, klidně zkuste k ryzímu zlatu přimíchat třeba železo. Ale já o to nestojím. Bůh nám dosvědčuje, že všechno důležité, všechno, na čem opravdu záleží, pro nás v Ježíši Kristu vykonal. A my k tomu nemusíme, dokonce ani nesmíme cokoli přidávat. Prostá chvála Božího milosrdenství stačí.

Modlitba: *Hospodine, náš nebeský Otče, skrze proroka Micheáše nás vedeš k tomu, abychom poctivě a pravdivě viděli náš život před tvou tvář. Uznáváme, že to není žádná pěkná podívaná, protože před tebou stojíme jako hříšníci. Jako hříšníci, kteří však zakusili projev tvého milosrdenství v Ježíši Kristu. Věříme, že v něm je naše záchrana, což se v plnosti projeví až v den soudu, Pane. Chválíme tě za tvé milosrdenství. V tom jsi nepřekonatelný a nedostižný, Hospodine. A prosíme tě, aby mnozí lidé kolem nás prožili, jak nádherné je žít s tebou. Amen.*